

Beheerpakketten Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Open akkerland

2021

15 Wintervoedselakker

Beschrijving

Wintervoedselakkers zijn belangrijk voor in Nederland overwinterende vogels. Niet geoogte zaden dienen voor hen als voedsel.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 1 april uit zomergraan, wintergraan, bladrammenas of een combinatie van deze gewassen. [9]

Aanvullende beheervoorschriften

- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan tijdens de rustperiode (oppervlakte mag wel worden meegenomen als gebruiksruimte).
- In de rustperiode (1 juni tot 1 april) vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats en wordt er niet beweid.
- De beheereenheid dient jaarlijks voor 1 juni te worden ingezaaid met een door Agrarische Natuur Drenthe samengesteld mengsel met een gangbare zaaidichtheid.
- Pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding is enkel toegestaan bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleeftkruid, kweek, melganzevoet of japanse duizendknoop.
- Volveldse chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol Chemische bestrijding bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van Agrarische Natuur Drenthe.
- De beheereenheid is vrij van slootafval en wordt niet als wendakker gebruikt.
- Breedte is minimaal 9 meter, in geval van wijken is 6 meter voldoende

Pakketten en beheervergoeding per hectare

Wintervoedselakker 1 juni – 1 april (€ 1.968,37 per ha/jaar)

Prijs zaadmengsel

Ca. € 0,85 per kilogram. Benodigd per hectare: 100 á 125 kilogram

16 Vogelakker

Beschrijving

Vogelakkers dienen 's zomers en 's winters als foerageergebied voor akkervogels in open akkergebieden. Vogelakkers dienen ook als broedhabitat, bijvoorbeeld voor Veldleeuwerik en Gele kwikstaart. De terreinen zijn onder meer aantrekkelijk voor muizen, die op hun beurt weer een belangrijke prooi zijn voor muizen etende soorten, als Grauwe Kiekendief en Velduil. De vogelakker kan uitgevoerd worden in de vorm van een volleveldspakket.

Beheereisen

- *Pakket a*: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 31 december uit één van de volgende gewassen : granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak, bladrammenas, gras of een combinatie van deze. [9]
- *Pakket b*: Minimaal 90% van de oppervlakte van de beheereenheid bestaat van 1 juni tot 15 november uit één van de volgende gewassen of teelten: granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak, bladrammenas, gras of een combinatie van deze.[9]

Aanvullende beheervoorschriften

- De natuurbraak en eiwitgewassen worden in stroken naast elkaar geteeld in de verhouding 1/3 natuurbraak en 2/3 eiwitgewassen.
- De eiwitgewassen worden minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- 20-70% van de natuurbraak dient vanaf het 2^e beheerjaar ten minste twee maal te worden gemaaid tussen 1 maart en 15 september, waarbij de voorkeur geniet buiten het broedseizoen (voor 1 april en/ of na 1 augustus) om te maaien.
- Het zaigoed wordt in overleg met het collectief in gangbare dichtheden gezaaid in de gangbare periode.
- Pakket a: Het graan blijft staan tot 1 april van het volgende kalender jaar en dient daarna geklepeld of gemaaid en daarna ondergewerkt of afgevoerd te worden in het geval dat er een zomergraan wordt gezaaid. Wordt er opvolgend een wintergraan gezaaid dan dient het graan tot 1 juli van het volgende kalender jaar te blijven staan en dient daarna geklepeld of gemaaid en daarna ondergewerkt of afgevoerd te worden, waarna het wintergraan tussen 1 oktober en 1 december gezaaid dient te worden.
- Pakket a: De beheereenheid mag alleen worden bemest op het gedeelte met eiwitgewassen, en wel binnen 2 dagen na een maaibeurt. Als er bemest wordt is alleen rundermest toegestaan. Andere vormen van dierlijke mest en kunstmest zijn niet toegestaan.
- Pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding is enkel toegestaan bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid, kweek, melganzevoet of japanse duizendknoop.
- Volledige (vollevelds) mechanische of chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol "Gebruik herbiciden in pakketten open akkerland", gepubliceerd op de website van AND.
- De beheereenheid wordt niet beweid.

Pakketten en beheervergoeding per hectare

- a) Vogelakker (€ 1.504,16 per ha/jaar)
- b) Meerjarige vogelakker (€ 1.968,37 per ha/jaar)

Prijs zaadmengsel

Meerdere samenstellingen mogelijk. Prijslijst is in te zien bij Agrarische Natuur Drenthe.

19 Kruidenrijke akkerranden beheerplan

(leefgebied Open Akkerland)

Inleiding

Kruidenrijke akkerranden kunnen verschillende functies hebben. Ze kunnen onder andere dienen als foerageergebied en als broed- en schuilplaats voor akkervogels, zoals de grauwe kiekendief, veldleeuwerik en patrijs. Dit geldt met name in grootschalige (open) akkerbouwgebieden, met voldoende (brede) randen.

In kleinschalige landschappen hebben akkerranden ook een belangrijke functie als voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten vogels, zoogdieren, insecten, reptielen en amfibieën (Overzicht Beheerpakketten Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016, versie 1.4.).

Soorten

Wanneer wordt gekeken naar de matrix van VHR-soorten en modelbeheerpakketten (Landschapsbeheer Nederland, 2014) dan kan worden geconcludeerd dat het beheerpakket Kruidenrijke akkerrand een waardevolle bijdrage levert voor soorten als de patrijs en de veldleeuwerik. Ook voor de soorten, gele kwikstaart, grauwe kiekendief en geelgors, draagt het beheerpakket bij aan de biotoop van deze soorten.

Bovengenoemde soorten worden ook door de provincie Drenthe in het Natuurbeheerplan Drenthe benoemd, waarbij is afgesproken dat Drenthe hier een bijdrage aan gaat leveren (Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2016).

Samenstelling mengsel

Het mengsel voor het pakket Kruidenrijke akkerranden is afhankelijk van grondsoort, maar zal worden gedomineerd door granen, grassen en kruiden. Het nieuwe stelsel geeft Agrarische Natuur Drenthe (AND) de ruimte om op gebiedsniveau een ecologische verbeterslag tot stand te brengen.

In Drenthe wordt reeds beheer toegepast met een samengesteld mengsel. Deze bestaat uit:

- 60% Zomertarwe
- 12,5% Boekweit, Klapproos, Margriet, Erwt, Boekweit, Duizendblad, Samelle weegbree, Vlas, Korenbloem, Rode klaver, Lucerne, Chicorei, Karwij, Zomerwikke, Rol klaver, Honingklaver en Slangenkruid
- 6% Haver
- 7,5% Zomergerst
- 2% Roodzwenkgras
- 1% Hardzwenkgras
- 1% Timothee

De aanbevolen zaaizaadhoeveelheid is 20 à 25 kg per hectare.

Instapeisen

1. De beheereenheid bestaat uit bouwland
2. De beheereenheid is minimaal 9 meter breed en heeft een minimumoppervlakte van 0,3 ha. Waar wijken aanwezig zijn kan worden volstaan met een breedte van 6 meter aan weerszijde van de wijk. Indien door de EU regelgeving gerende percelen worden geaccepteerd, kan daar ook praktisch mee worden omgegaan.

Beheereisen

1. De beheereenheid bestaat van 1 juni tot 15 augustus voor minimaal 90% uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde mais of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (lucerne, rode klaver), groene braak of een combinatie van deze
2. De beheereenheid wordt niet beweid of bemest (oppervlakte mag wel worden meegenomen als gebruiksruimte).
3. Mechanische en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan (om insectenrijkdom te bevorderen), met uitzondering van pleksgewijze bestrijding. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol "Gebruik herbiciden in pakketten open akkerland", gepubliceerd op de website van AND.
4. Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast.
5. In het derde of vierde jaar dient de gehele beheereenheid tussen 1 september en 15 april te worden geploegd en opnieuw ingezaaid met een in het beheerplan voorgeschreven zaaimengsel. Roulatie binnen het bedrijfsoppervlak is op dat moment mogelijk. De beheereenheid mag niet als wendakker worden gebruikt. Van de verplichting om in het derde of vierde jaar te ploegen en opnieuw inzaaien kan worden afgeweken als dit is opgenomen in het beheerplan van Agrarische Natuur Drenthe.
6. 20-70% van de beheereenheid dient jaarlijks ten minste twee maal te worden gemaaid tussen 1 maart en 15 september, waarbij de voorkeur geniet buiten het broedseizoen (voor 1 april en/of na 1 augustus) om te maaien. Mochten extreme gevallen van veronkruiding maaien noodzakelijk maken, dan moet van te voren de kruidenrijke akkerrand zorgvuldig worden nagezocht op broedgevallen.
Delen die opnieuw zijn ingezaaid hoeven in hetzelfde voorjaar niet te worden gemaaid.
In overleg met Agrarische Natuur Drenthe kan er voor worden gekozen om het maaisel niet af te voeren.

A19c.4.001 Kruidenrijke akkerranden

Beschrijving

Beheerde akkerranden kunnen verschillende functies hebben. Ze kunnen dienen als broed-, schuil- en foerageergebied voor akkervogels, zoals de Grauwe Kiekendief, Veldleeuwerik en Patrijs. Dit is vooral aan de orde in grootschalige open akkerbouwgebieden, met voldoende brede randen. In kleinschalige landschappen kunnen akkerranden ook een belangrijke functie hebben, als voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten vogels, zoogdieren, insecten, reptielen en amfibieën.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte van de beheereenheid bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (lucerne, rode klover), braak of een combinatie van deze. [9]

Aanvullende beheervoorschriften

- Agrarisch Natuur Drenthe heeft een beheerplan opgesteld, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd met gebruikmaking van de Soortenfiches. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en heringezaaid.
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- De beheereenheid mag in de periode van 15 augustus tot 1 juni bewerkt (bijvoorbeeld geploegd) worden, afhankelijk van het beheerplan (zie eerste punt).
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen.
- Pleksgewijze mechanische of chemische onkruidbestrijding is enkel toegestaan bij haarden van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes, kleefkruid, kweek, melganzevoet of japanse duizendknoop.
- Volleveldse chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Volledige (vollevelds) mechanische of chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het Protocol "Gebruik herbiciden in pakketten open akkerland", gepubliceerd op de website van AND.
- Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast.
- De beheereenheid mag niet worden beweid en/of bemest (oppervlakte mag wel worden meegenomen als gebruikruimte)
- De beheereenheid is vrij van slootafval en wordt niet als wendakker gebruikt.

Pakket en vergoeding per hectare

- c) De beheereenheid is een rand van minimaal 9 meter breed. (€ 1.968,37 per ha/jaar)*
*Waar wijken aanwezig zijn kan worden volstaan met een breedte van 6 meter aan weerszijde van de wijk.

Prijs zaadmengsel

Ca. € 4,75 euro per kilo. Benodigd per hectare: 20 à 25 kilogram